

UNIVERZITA KARLOVA

Pedagogická fakulta

Zápis o části státní závěrečné zkoušky Obhajoba bakalářské práce

Akademický rok: 2018/2019

Jméno a příjmení studenta: Kristina Maříková
Datum narození: 01.07.1995

Typ studijního programu: bakalářský
Studijní program: Specializace v pedagogice
Studijní obor: Český jazyk se zaměřením na vzdělávání — Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání

Zadavatel práce: Katedra českého jazyka (41-KCJ)
Název práce: Konkurence variant oni musí a oni musejí v dialogických textech internetové televize DVTV

Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Vedoucí: PhDr. Pavel Sojka, Ph.D.
Oponent(i): doc. Robert Adam, Ph.D.

Datum obhajoby : 21.05.2019 **Místo obhajoby :** Praha

Průběh obhajoby: Autorka představila svoji práci. V teoretické části práce se věnuje historickému vývoji slovesa muset/musít, konkurenci tvarů a lingvistickému hodnocení tvarů. Dále charakterizuje současný pohled na sloveso. V poslední části porovnává vzorek mluvené (DVTV) a psané publicistiky (idnes.cz) a zaměřuje se na užívání variant musí/musejí. Na konci vytvořila profil mluvčího, který používá kterou variantu.

Připomínky vedoucího:

Bude-li se převaha varianty oni musí v mluvených a možná i psaných projevech nadále zvyšovat, jaký vliv by to mohlo mít na stylovou platnost obou variant?

Jakým způsobem může konkurenci obou variant výhledově ovlivnit fakt, že školní jazyková výchova přestává žáky seznamovat s dělením sloves do prezentních tříd?

Reakce autorky:

Pokud se bude zvyšovat převaha varianty "musí", mohlo by se stát, že by tato varianta začala být vnímána jako stylově vyšší.

Pokud se nesečkají žáci s tvary podle vzorů, budou používat pouze zažitý tvar a druhá varianta se může eliminovat.

Připomínky oponenta:

Ke s. 12: Jak se pozná, že tvar musí je „od infinitivu muset“?

Ke s. 12: Jak lze „z fonetického hlediska lehce poznat“, že muset pochází z müssen?

Ke s. 23: Jak si máme představovat, že „vyrovnávání a kolísání probíhalo nejdříve v nářečích a v obecné češtině a až poté se některé tyto tvary udržely a ujaly“? O jakém časovém období tato pasáž vypovídá? Kde se udržely a ujaly? A které „tyto“ tvary?

Proč jsou v práci probírány doklady varianty musej odděleně od variant musí/musejí? Mluví snad všichni, kteří použili jednu z kodifikovaných variant, důsledně spisovně?

Ke s. 42: Jak mě přesvědčíte, že výskyt varianty musej je „nepochybně“ způsoben mluveností? Podle mě je důležitějším faktorem nepřipravenost.

Reakce autorky:

Věta je nevhodně formulovaná. Autorka chtěla využít grafy získané z korpusu o užití tvarů od 17. století, z nichž je patrné, že se již od 18. století používalo více sloveso musiti a tvar musí.

Připustila nevhodně formulovanou informaci o fonetické rozeznatelnosti.

Formulace "tyto tvary" není vhodná, autorce šlo o to, aby naznačila přechod tvaru z nářečí do spisovné češtiny. Na další otázky připustila, že mluví o spisovnosti, ale vztahuje se k období předkodifikačnímu.

Tvar "musej" se hůř sledují, proto se mu autorka věnovala odděleně. Mluvčí si na jeho užití mohou dávat větší pozor, navíc nespisovná podoba pro ni nebyla pro práci stěžejní.

Diskuse:

Doc. Hirschová položila otázku, zda autorka rozlišovala kladnou a zápornou podobu tvarů. - Autorka odpověděla, že je nerozlišovala.

Všichni přítomní členové komise hlasovali o klasifikaci a shodli se na výsledku 2.

Výsledek obhajoby:

velmi dobře (2)

Předseda komise:

PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

Členové komise:

doc. PhDr. Milada Hirschová, DSc.

doc. Robert Adam, Ph.D.

PhDr. Pavel Sojka, Ph.D.